

OCENA IZVOZNE DEJAVNOSTI OBCINSKEGA GOSPODARSTVA

Uvoz pred izvozom

Letos predvideva občinsko gospodarstvo povečanje izvoza za 22 odstotkov in zmanjšanje uvoza za štiri odstotke

Izvršni svet skupščine občine Bežigrad je skupaj z oddelkom za gospodarstvo in predstavniki osmih večjih izvoznih organizacij združenega dela v občini, pripravil oceno o izvojni problematiki, o kateri bodo spregovorili tudi delegati občinske skupščine na prihodnji seji. Ta ocena je narejena tudi zaradi razloga, ker smo v zadnjem razdobju, zlasti pa v letu 1975, zabeležili nezadovoljive rezultate v izvojni dejavnosti.

Namen izdelave ocene je tako opozoriti vsaj na nekatere poglobljene razloge za tako slabe dosežke na področju izvoza.

Kot prvo stvar naj omenimo, da nikakor ne moremo biti zadovoljni z stanjem in gibanji v zunanjetrgovinski menjava občinskega gospodarstva. Kot primer naj navedemo, da je bil leta 1973 izvoz večji od uvoza za 20 odstotkov, leta 1974 je bil ta presežek le še osem odstotkov, leta 1975 pa se je izvoz zmanjšal za 10 odstotkov, leta 1976 pa se je izvoz zmanjšal za 15 odstotkov, leta 1977 pa se je izvoz zmanjšal za 20 odstotkov.

Medtem ko je v letu 1974 bil ta presežek le še osem odstotkov, medtem ko je v letu 1975 že predviden primanjkljaj — to je za sedem odstotkov manjši izvoz od uvoza. Ta negativen trend razvoja zunanjetrgovinske menjave v občini je predvsem rezultat mnogo večje predvidene rasti uvoza kakor pa rasti izvoza. Rast izvoza iz leta v leto pada, rast uvoza pa se iz leta v leto povečuje.

Industrija je v preteklem letu dosegla le 54 odstotno pokritje uvoza z izvozom. Gradbeništvo je planirano pokritje doseglo 119 odstotno, trgovina, ki nosi največji delež zunanjetrgovinske menjave občinskega gospodarstva pa je z 42 odstotnim pokritjem uvoza z izvozom precej pod planiranim. Najboljši so rezultati ostalih področij, kjer je doseženo 189 odstotno pokritje uvoza z izvozom.

Kako reševati nastali položaj? Dejstvo je, da razkoraka med izvozom in uvozom ni mogoče reševati z omejevanjem uvoza, temveč le s preusmeritvijo proizvodnje in pa s povečevanjem izvoza. Nujno bo potrebno spremeniti tudi zunanjetrgovinski instrumentarij, ki je sedaj neprimeren.

Republiška resolucija predvideva za leto 1976 povečanje izvoza za šest odstotkov in uvoza za štiri odstotke. Poudarek je na pospešenem razvoju naše zunanjetrgovinske menjave z deželami v razvoju. Občinsko gospodarstvo pa predvideva povečanje izvoza kar za 22 odstotkov in zmanjšanje uvoza za štiri odstotke. Takšna predvidevanja so zlasti rezultat trgovine. Seveda pa se pri tem postavlja vprašanje

praktične realizacije tako zastavljenih ciljev.

Kateri so tisti problemi, na katere naleti gospodarstvo pri usmerjanju organizacij združenega dela v izvoz? Eden osnovnih problemov, zlasti organizacij združenega dela, je pomanjkanje ustreznih kadrov. Gospodarstvo je tudi premalo informirano o možnosti sklepanja poslov v tujini. Težave pri odločitvah za izvozno dejavnost povzročajo tudi področje družbene regulative, kar pomeni, da bi morali biti predpisi dolgoročni. Neustrezna organiziranost pri nastopih v tujini, nenoten nastop na tujih tržiščih, atomiziranost ponudbe in povpraševanja, nepovezanost trgovine z proizvodnjo, so tudi vzroki za nastalo stanje. Žal so tudi ustavna določila v zunanjetrgovinski dejavnosti najmanj zaživel. Ugotavljamo vse mogoče pomanjkljivosti, pozabljamo pa, da je perspektiva le v ustavno pravilno organizirani trgovini in dohodkovni povezavi s proizvodnjo s skupnim rizikom.

Bežigradska industrija je v prvem trimesečju letošnjega leta poslovala normalno. Nov zakon o zagotavljanju plačil je vnesel nekatere motnje, ki pa bodo v drugem kvartalu verjetno še bolj opazne. O večjih težavah lahko govorimo le v maloštevilnih organizacijah združenega dela, medtem, ko so v večini temeljnih organizacij združenega dela rezultati boljši kot je na prvi pogled kazalo.

Največja ovira za skoraj polovico OZD je uvoz repromateriala, ki je zelo slab ali pa ga trenutno sploh ni. Nasprotno lahko za oskrbo z domačim repromaterialom trdimo, da je dobra. Glavni vzrok za slabo uvažanje drobnega ali pomožnega repromateriala so seveda uvozne restrikcije, ki so marsikomu zamešale štrne in povzročile pri nekaterih precej glavobola.

Le prehodne težave?

Nasprotno lahko trdimo za zaloge končnih izdelkov, ki so v nekaterih organizacijah združenega dela dosegle rekordno raven. To kopičenje blaga je posledica storniranja mnogih pogodb in pa seveda zmanjšanja kupne moči, za kar je seveda »kriva« novi zakon. Trg proizvodnega programa ne more več sprejeti, naročila padajo...

Poleg naštetih težav pa pesti nekatere organizacije združenega dela tudi pomanjkanje trajnih obratnih sredstev.

Kljub vsem tem neprijetnostim, ki jih je povzročil nov zakon, pa so mnogi še vedno mnenja, da so težave, ki so trenutno nastale v občinskem gospodarstvu le prehodnega značaja. Za tiste, ki bodo znali kljub težki situaciji poiskati najboljše in najprimernejše rešitve ta ugotovitev verjetno drži, več problemov pa bo s tistimi, ki tega ne bodo uspeli ali pa bodo končno le našli pot iz labirinta, ampak prepozno. Seveda pri naših napovedih ne smemo biti preveč črnogledi, zato lahko upamo in si zaželimo, da bi prav vsi ujeli vlak, ki jih bo popeljal iz težav in trenutno ne ravno preveč vzpodbujajočega položaja. V. BEZNIK ml.

SAMOPRISPEVEK ZA ŠOLE IN VRTCE

PROGRAM BO URESNIČEN

Do leta 1978 bo zgrajenih vseh 50 objektov

Novembra letos bo minilo točno pet let, kar so se občani ljubljanskih občin z referendumom odločili, da bodo namenili del svojih osebnih dohodkov za gradnjo osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov. Odločitev občanov za uvedbo krajevnega samopriskpevka se je začela uveljavljati z odlokom občinskih skupščin ter skupščine mesta Ljubljane decembra 1971. Po programu, ki je bil sestavni del tega odloka, naj bi do leta 1978 v ljubljanskih občinah zgradili 25 objektov namenjenih soloobveznim otrokom ter zgradili ali adaptirali 25 objektov za varstvo in vzgojo predšolskih otrok. Program je pravzaprav obsegal gradnjo 10 novih osnovnih šol z telovadnicami, 6 prizidkov k šolam z telovadnicami, tri prizidke brez telovadnic, štiri telovadnice, gradnjo posebne osnovne šole in vzgojne posvetovalnice. Za varstvo in vzgojo predšolskih otrok pa naj bi zgradili 25 novih objektov.

Ker bo decembra petletni samopriskpevek ljubljancem končan, je prav, da pogledamo, kaj smo doslej iz samopriskpevka že zgradili, kaj pa nam še ostane za naslednji dve leti. Poleg vzgojne posvetovalnice je doslej zgrajenih 10 novih šol, pet šolskih objektov je v gradnji, osnovna šola Prežihov Voranc pa je pred pričetkom gradnje. V pripravi so šolske zmogljivosti z 40 učilnicami v osnovnih šolah, z 20 učilnicami v posebni osnovni šoli, šest telovadnic in dva prizidka za podaljšano bivanje učencev.

Med vzgojnovarstvenimi zavodi je doslej zgrajenih 12 objektov s 1950 novimi mesti. V gradnji sta dva objekta, VVZ Novo Kodeljevo pa je tik pred pričetkom gradnje. V pripravi je 10 objektov s 1100 novimi mesti. Iz navedenega sledi, da so v obravnavi vsi objekti, ki bi morali biti zgrajeni do leta 1978.

S finančnim načrtom sklada za letošnje leto so zagotovljena sredstva za pričetek gradnje treh osnovnošolskih objektov, vzgojni zavod Janeza Levca, ter za pet vzgojno-varstvenih zavodov. V naslednjem letu pa bodo zagotovljena sredstva za preostale štiri šole ter pet VVZ. Tako bo do leta 1978 realiziran celoten program sklada ljubljanskih občin pri temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljana za gradnjo osnovnih šol in vzgojno-varstvenih zavodov. V. B.

KONEC EVROPA COMMERCA

Temeljna organizacija združenega dela Evropa Commerce Ljubljana, ki deluje v sklopu Evropa Commerce Zagreb, je predlagala občinski skupščini, da uvede postopek redne likvidacije, ker nima več možnosti za nadaljnje delo. Predlog za uvedbo postopka je bil dan tudi s strani izvršnega sveta skupščine občine in družbenega pravobranilca samoupravljanja. Pričakovati je torej, da bodo delegati občinske skupščine na prihodnji seji sprejeli sklep o redni likvidaciji te temeljne organizacije združenega dela.

Pozabljeni turizem

V naslednjih štirih letih bo Bežigrad dobil dva hotela

Osnutek dogovora o osnovnih planih občine Bežigrad od leta 1976 do 1980 je dokaj zajeten in zajema takorekoč vsa področja, le o turizmu in gostinstvu ni skoraj nič napisanega. Zato se je turistično društvo Bežigrad odločilo, da da k osnutku svoje pri-pombe oziroma dopolnila.

V obdobju 1970 do 1975 se je turistični promet na območju občine zelo hitro razvijal. Število nočitev se je iz leta v leto večalo, tako, da je leta 1975 doseglo številko 45 000 nočitev. Okoli 70 odstotkov nočitev je odpadlo na inozemske goste, kar pomeni, da je turizem v občini Bežigrad izvozno orientiran. Poudariti je tudi treba, da se celotni turistični promet ustvarja v tako imenovanih komplekturnih objektih (avtocamp Ježica, študentski domovi in zasebne turistične sobe, ker hotela naša občina nima) in to v poletnih mesecih. Lahko rečemo, da ima turizem v občini vse pogoje za še hitrejši razvoj, zlasti zaradi ugodne lege, gospodarskega razstavišča s prireditvami ter izgradnje mednarodnega centra za upravljanje podjetij v javni lastnosti. Področje gostinstva kot ene izmed pomembnih materialnih osnov za razvoj turizma je v občini kljub dobrim pogojem slabo razvito. Na območju občine deluje pet organizacij združenega dela, ki se bavijo s to dejavnostjo.

Za obdobje 1976 do 1980 načrtujejo posamezne organizacije precej objektov, ki bodo prav gotovo prispevali k hitrejšemu razvoju turizma. Tako gostinsko podjetje Bežigrad načrtuje gradnjo hotela motelskega tipa. Sredstva v višini 42 milijonov dinarjev so že zagotovljena. Gospodarsko razstavišče programira izgradnjo poslovnega hotela A kategorije na gospodarskem razstavišču z 350 ležišči, vsemi dodatnimi prostori in kongresno dvorano. Sredstva bodo predvidoma zagotovljena do leta 1980. Cestno podjetje TOZD Delavska restavracija

načrtuje v naslednjih petih letih poslovanje na dosedanjih ravni, IMP TOZD Družbeni standard pa predvideva gradnjo počitniškega doma v Velem Lošinjju, doma v Kranjski gori, samskega doma za Bežigradom, dijaškega doma v Domžalah, ter telovadnice v Domžalah. Vse to za rekreacijo in oddih svojih delavcev. Sredstva v višini 42 milijonov dinarjev so že pripravljena.

Gostinsko podjetje Črnuče bo v sklopu objektov Rogovilec zgradilo novo avtomatsko kegljišče z dodatnimi gostinskimi prostori. Tudi za ta objekt so sredstva v višini 5.500.000 dinarjev že zagotovljena.

V tem planskem obdobju bo treba zlasti poskrbeti za razvoj zasebnega gostinstva in posebej za razvoj kmečkega turizma. Pomembna naloga pa bo tudi vključevanje novih zasebnih sob v turistično ponudbo.

Da pa bi se turizem v občini razvijal racionalno, bo potrebno izdelati dolgoročni program razvoja turizma, ki naj bi bil v skladu z novelacijo urbanističnega načrta mesta

Ljubljane in ki bi vključeval tudi potrebe in možnosti za dnevno in tedensko rekreacijo delovnih ljudi in občanov. V. B.

NE PODPISUJEJO

Iniciativni odbor za ustanovitev območne samoupravne interesne skupnosti za PTT promet Ljubljana je že 15. marca poslal vsem podpisnikom poseben dopis s predlogom samoupravnega sporazuma o ustanovitvi SIS PTT Ljubljana in sporazuma o združitvi v PTT Slovenije. Na občinskem sindikalnem svetu smo izvedeli, da je prav bežigradska občina na repu seznama podpisnikov z ljubljanskega območja. Do 4. maja je namreč sporazum podpisalo le 15,5 odstotka delovnih organizacij in komaj 2 odstotka krajevnih skupnosti (glede na število prebivalcev). Nizek odstotek je presenetljiv tudi zato, ker sporazum za letos ne zahteva nobenih finančnih obveznosti, prihodnje leto pa bodo podpisniki skupno oblikovali program dela.

Novi predsednik izvršnega sveta

Vsi zbori občinske skupščine se bodo sestali na seji v ponedeljek 17. maja. V glavnem bodo obravnavali gradivo, ki smo ga objavili v prilogi »Zbor delegatov« št. 3/76 (»Zbor občanov«, ki je izšel 14. aprila).

Na dnevnem redu je tudi izvolitev predsednika in članov izvršnega sveta občinske skupščine. Predsedstvo obč. konference SZDL je za kandidata imenovalo Ivana Novaka, dosedanjega člana izvršnega sveta, odgovornega za gospodarstvo.

SALUS

TITOVA 99

Podjetje za promet s farmacevtskimi, medicinskimi in drugimi proizvodi

Osnovna dejavnost:

- Oskrba lekarn, bolnišnic in drugih organizacij združenega dela s področja zdravstva s farmacevtskimi in drugimi proizvodi
- Izvozni in uvozni posli za lekarne, bolnišnice in druge organizacije združenega dela